

Teknisen toimialan taksa- ja maksumuutoksia v. 2025, elinympäristövaliokunta 12.2.2025

Elinympäristövaliokunta 12.02.2025 § 8
88/02.03.00/2022

Valmistelija	Tekninen johtaja Harri Hoffren, p. 0404854037, harri.hoffren@iitti.fi
Asian selostus	Kunnanhallituksen talousarvion 2025 täytäntöönpano-ohjeen mukaan toimialojen tulee tarkistaa maksut ja taksat tai tehdä esitykset niiden tarkistamiseksi vähintään kustannuskehitystä vastaavasti talousarviossa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Valmistelussa on tarkoituksena käydä kaikki teknisen toimialan nykyiset taksat/maksut läpi ja mahdollisten uusien taksojen/maksujen tarve. Tavoitteena on saada teknisen toimialan maksu-esitykset maaliskuun kunnanhallituksen kokoukseen. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 22.4.2024, että venepaikkamaksujen korotustarve tulee tarkastella ja hintojen tarkistukset tulee esittää hyvissä ajoin ennen ensi vuoden veneilykauden alkua. Valtuusto asetti v. 2025 talousarvioon Vesihuoltolaitoksen taksan uudistamiseen liittyviä tavoitteita. Vesihuoltolaitoksen talousarvio on hyväksytty valtuustossa siten, että kesäkuussa 2025 taksoja muutetaan siten, että tulokertymä kasvaa noin 15 prosenttia. Taksarakennetta on tarpeen painottaa perusmaksu-painotteiseksi, kulutusmaksun sijaan. Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 2.12.2024 rakennusvalvonnan maksut ja taksan määräten, että ne tulevat voimaan 1.1.2025. Ympäristönsuojelun maksut määräytyvät Heinolan taksojen mukaan ja ympäristöterveydenhuollon maksut Päijät-Hämeen Ympäristöterveyden (Hollola) taksojen mukaan. Jättemaksujen osalta kunnan jätehuoltoviranomainen eli Kymen jätelautakunta hyväksyy taksan ja määrää jättemaksut. Maksuissa on huomioitava Kuntalain 128 §:n säännös, jonka mukaan kunnan toimiessa Kuntalain 127 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa kilpailutilanteessa markkinoilla sen on hinnoiteltava toimintansa markkinaperusteisesti. Tämä tarkoittaa esimerkiksi, että teknisen varikon konekeskuksen koneiden vuokrahintoja vertaillaan vastaavaan paikallisten yrittäjien hintatasoon. Em. kuntalain 15 luvun ja kilpailulainsäädännön lisäksi kunnallisiin maksuihin vaikuttavat muiden yleis- ja erityislakien säännökset sekä yleiset oikeusperiaatteet. Maksuperusteet voivat vaihdella maksuista riippuen. Kunnallinen maksu ei saa olla sillä tavoin kustannuksia vastaamaton (yliäämäinen), että se voitaisiin katsoa veroksi. Pääsääntöisesti kunnallisissa maksuissa noudatetaan kustannusvastaavuuden periaatetta, mutta maksut voivat olla myös kustannuksia pienempiä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi, että venepaikka- ja torimaksuissa maksu suhteutetaan kysyntään: mikäli maksut ovat kustannusvastaavina liian korkeita, palvelulle/tuotteelle ei ole riittävästi kysyntää, mikä vaikuttaa negatiivisesti esim. kunnan elinvoimaisuuteen. Yhtenä oikeusohjeena on KHO:n päätös 2016:189, jonka mukaan ulkopaikkakuntalaisilta ei saa periä korotettua venepaikkamaksua päätöksessä mainituin perustein.

Asialistan oheismateriaaliina on yhteenvedo elinympäristövaliokunnan v. 2024 antamista taksoihin ja maksuihin liittyvistä ohjauksista ja niiden huomioiminen/jatkotoimet.

Myös elinvoima- ja resurssivaliokunta on antanut ohjausta taksoihin liittyen: se pohti kokouksessaan 13.1.2025 torimaksujen poistamista ja antoi ohjauksenaan torimaksuista kertyvän tuoton ja siitä aiheutuvan toimistotyön määrän selvittämistä.

Alkuvuonna 2025 teknisen johtajan asettama ns. torityöryhmä onkin selvittänyt Kausalan toripaikkamaksuja ja käytäntöjä.

Vuonna 2024 toripaikkatuloja kertyi 3.850 euroa. Käyttömenoja oli kaikkiaan 7.547 euroa, mutta kaikki menot eivät kohdistu pelkästään toritoimintaan. Toria käytetään myös pysäköintialueena.

litin kunta on saanut hanketukipäätöksen hankkeeseen ”Elävien järjestöjen ja tapahtumien liitti” 30.11.2026 asti. Hankkeen yhtenä tavoitteena on lisätä osallisuutta uuden toimintamallin avulla ja tehostaa tapahtumien järjestämistä ja siihen liittyvää yhteistyötä, koska tapahtumilla on havaittu olevan toimintaan motivoiva vaikutus. Hankkeen yhteydessä on sovittu yhdistysten kanssa, että nämä ottavat vetovastuun ”KesäKausalan” ja ”JouluKausalan” avajaisten osalta seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. KesäKausalassa EhtoolLO ry on vetovastuussa ja JouluKausalassa SPR:n litin osasto. Avajaiset on järjestetty torilla. Tapahtumanjärjestäjä tarvitsee torin käytöstä kuitenkin vielä erillisen viranhaltijapäätöksen hankkeen yhteydessä sovitun lisäksi.

Uudistusten tavoitteena on torin elävöittäminen ja käytäntöjen selkeyttäminen. Kun torivalvojan tehtäviä hoitava kiinteistönhoitaja jää eläkkeelle, on torivalvojan tehtävien hoitaminen avoinna. Kiinteistönhoitajan toimen täyttämiseen ei ole saatu täyttölupaa; eläköitymisen jälkeen talousarvioon on hyväksytty vain 4 vakinaista kiinteistönhoitajaa aiemman 5 sijaan. Näin ollen mm. torivalvojan tehtävät on järjestettävä uudelleen. Torityöryhmä selvittää myös torivalvojan töiden ulkoistamista (esim. toripaikkamaksujen keräämistä) – etenkin lauantaitorin osalta, jolloin kunnan henkilökuntaa ei ole töissä.

Käytäntöjen selkeyttämiseksi ja tehostamiseksi torityöryhmä on selvittänyt myös toripaikkojen sähköisen varaus- ja maksamisjärjestelmän käyttöönoton mahdollisuuksia, kustannuksia sekä hyötyjä ja haittoja.

Tässä vaiheessa toriuudistusten osalta on päädytty siihen, että esitetään seuraavaa:

- Siirrytään sähköiseen varaus- ja myös maksamisjärjestelmään, mikäli sellainen saadaan kohtuuhinnalla.
- Jatkossakin mahdollistetaan tuleminen torille ilman ennakkovarausta (myyjän omalla riskillä, että vapaita paikkoja ei olekaan) ja paikan varaaminen esim. puhelimitse.
- Toripaikat ovat muuten ilmaisia paitsi markkinatiistaisin ja kesälauantaisin (touko – elokuu) sekä jäätelökioskipaikan ja kahvilapaikan osalta.
- Jäätelökioskilla ja kahvilapaikalla pidetään samat hinnat kuin nykyisin.
- Kunnan järjestämien myyntikoju-paikkojen hinnat muutetaan samoiksi kuin muut paikat markkinatiistaisin ja kesälauantaisin eli 16 euroa ja 10 euroa (nykyisin 22 euroa ja 12 euroa). Muulloin kuin markkinatiistaisin ja kesälauantaisin myös myyntikoju-paikat olisivat ilmaisia.
- Torisääntöjä muutetaan tarpeen mukaan uutta käytäntöä vastaavaksi.

litin kunnan verkkosivuilta löytyvät voimassa olevat taksat/maksut:

<https://www.iitti.fi/kunta-ja-paatoksenteko/neuvonta-ja-asiointi/maksut-ja-taksat/>

Valiokunnan ohjaus

Elinympäristövaliokunta ohjasi, että selvitetään kunnan palvelujen (toripaikat, venepaikat, tilavaraukset ym.) sähköistä varaus- ja maksujärjestelmää siten, että sama järjestelmä palvelisi kattavasti kunnan eri toimintoja.